

Avizul Comitetului Regiunilor — Europa în lume: O nouă abordare privind finanțarea acțiunii externe a UE

(2012/C 391/11)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută pachetul comun propus „Europa în lume”, deoarece acesta poate contribui în mai mare măsură decât până acum la garantarea unei abordări cuprinzătoare și a unei politici de dezvoltare coerente; este de acord cu necesitatea măririi fondurilor pentru domeniul „acțiunii externe”, în care se poate crea o valoare adăugată clară prin acțiunea UE;
- observă că autoritățile locale și regionale, în special cele care, în ciuda resurselor administrative reduse, doresc să contribuie la cooperarea pentru dezvoltare, salută adoptarea unui cadru actualizat pentru ajutorul acordat de UE și simplificarea regulilor privind planificarea și punerea în aplicare a instrumentelor;
- dorește să evidențieze rolul autorităților locale și regionale ca actori ai cooperării pentru dezvoltare a UE, dar și să atragă atenția asupra rolului jucat de acestea în cadrul măsurilor de la nivel național de promovare a descentralizării și a democratizării, precum și asupra importanței care le revine în cooperarea transfrontalieră internațională directă dintre actorii de la nivel subnațional;
- consideră că propunerea Comisiei privind finanțarea programului „Europa în lume” ar trebui să prevadă condiții adecvate pentru a intensifica participarea și colaborarea autorităților locale și regionale, de exemplu limitarea cerințelor de cofinanțare sau chiar renunțarea la această solicitare. Descentralizarea reprezintă o tendință dezirabilă, contribuind la consolidarea rolului autorităților locale și regionale pretutindeni în lume;
- evidențiază faptul că asumarea răspunderii de către actorii locali și promovarea democrației locale presupun încrederea în sistemul politic și în reprezentanții acestuia. Printr-o structură descentralizată sunt create instituții mai legitime și mai eficiente. Aceasta este singura metodă pentru a crea o legătură mai strânsă între nivelurile de guvernare și cetățeni. Procesele decizionale deschise, care se derulează în conformitate cu principiul subsidiarității, contribuie la asumarea de către cetățeni a principiilor democratice, ceea ce constituie o condiție prealabilă pentru o societate pluralistă și tolerantă.

Raportor	Lotta HÅKANSSON HARJU (SE-PSE)
Documente de referință	Comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu – Europa în lume: o nouă abordare privind finanțarea acțiunii externe a UE COM(2011) 865 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru acțiuni externe COM(2011) 842 final Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și către Consiliu – Pregătirea cadrului financiar multianual privind finanțarea cooperării UE cu statele din Africa, zona Caraibilor și Pacific, precum și cu țările și teritoriile de peste mări pentru perioada 2014-2020 (cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare) COM(2011) 837 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II) COM(2011) 838 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului european de vecinătate COM(2011) 839 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare COM(2011) 840 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe COM(2011) 843 final Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de finanțare pentru promovarea democrației și drepturilor omului la scară mondială COM(2011) 844 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută noua generație de instrumente de finanțare pentru politica de dezvoltare, prin care ar trebui facilitate dialogul politic și aplicarea măsurilor în conformitate cu strategia generală „O agendă a schimbării” ⁽¹⁾ și în cadrul noii perspective financiare multianuale propuse; salută creșterea fondurilor propusă de Comisia Europeană, acestea urmând să se ridice la 70 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproape 7 % din bugetul total al EU;

2. salută pachetul comun propus „Europa în lume” ⁽²⁾, deoarece acesta poate contribui în mai mare măsură decât până acum la garantarea unei abordări cuprinzătoare și a unei politici de dezvoltare coerente; este de acord cu necesitatea mării fondurilor pentru domeniul „acțiunii externe”, în care se poate crea o valoare adăugată clară dacă UE acționează ca un tot unitar, și regretă din acest motiv că Fondul european de dezvoltare (FED) nu face parte din cadrul financiar multianual al UE. În cadrul Fondului european de dezvoltare (FED) se pun la dispoziție peste 34 de miliarde EUR, însă fondurile respective nu fac parte din acest buget. FED ar trebui să respecte aceleași criterii în materie de transparență, eficiență și raportare cu privire la rezultate ca și celelalte instrumente de finanțare ale pachetului „Europa în lume”;

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor - Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării, COM(2011) 637 final.

⁽²⁾ „Europa în lume” sau „O Europă globală” include COM(2011) 865, COM(2011) 842, COM(2011) 837, COM(2011) 838, COM(2011) 839, COM(2011) 840, COM(2011) 843 și COM(2011) 844.

3. observă că autoritățile locale și regionale, în special cele care, în ciuda resurselor administrative reduse, doresc să contribuie la cooperarea pentru dezvoltare, salută adoptarea unui cadru actualizat pentru ajutorul acordat de UE și simplificarea regulilor privind planificarea și punerea în aplicare a instrumentelor. În actuala perioadă de programare au existat solicitări ferme de simplificare și clarificare a instrumentelor și CoR se bucură că s-a ținut seama de rezultatul consultărilor organizate de Comisie;

4. constată că simplificarea cadrului de reglementare, reducerea costurilor de participare și accelerarea procedurilor de atribuire a contractelor și de acordare a subvențiilor sunt îmbunătățiri așteptate de mult timp. O flexibilitate sporită și adaptarea și prelucrarea mai rapidă, atunci când contextul impune acest lucru, ar putea crea, de asemenea, condițiile prealabile pentru servicii mai eficiente;

5. dorește să evidențieze rolul autorităților locale și regionale ca actori ai cooperării pentru dezvoltare a UE, dar și să atragă atenția asupra rolului jucat de acestea în cadrul măsurilor de la nivel național de promovare a descentralizării și a democratizării, precum și asupra importanței care le revine în cooperarea transfrontalieră internațională directă dintre actorii de la nivel subnațional; în acest sens, semnalează că trebuie să se ia în considerare cazul special al regiunilor ultraperiferice, care, datorită poziției lor geostrategice, reprezintă frontiere active și platforme ale UE în lume; ele pot contribui la sporirea eficienței politicii europene de dezvoltare, așa cum se afirmă în avizele CdR 408/2010 și CdR 364/2011;

6. constată că din cauza urbanizării, autoritățile locale și regionale se confruntă cu provocarea majoră de a trebui să își îmbunătățească capacitățile și eficiența și să pună în aplicare sisteme stabile și transparente de gestionare, care să vină în întâmpinarea așteptărilor populației. În acest demers, cunoștințele și experiența acumulată de alte autorități locale sunt utile. Adesea, la diferitele forme de parteneriate locale și regionale participă o gamă largă de actori. S-a dovedit că cooperarea, mai ales sub forma mai intensă a parteneriatelor public-public, dar și a celor public-privat, se poate realiza cu costuri scăzute, ducând totuși la rezultate concrete, durabile. Aceasta se datorează între altele faptului că cooperarea urmărește consolidarea structurilor deja existente, cu sarcini și responsabilități prevăzute de lege și cu un personal performant care lucrează deja pentru autoritățile locale și regionale. Prin urmare, propunerea Comisiei privind finanțarea programului „Europa în lume” ar trebui să prevadă condiții adecvate pentru a intensifica participarea și colaborarea autorităților locale și regionale, de exemplu limitarea cerințelor de cofinanțare sau chiar renunțarea la această solicitare. Descentralizarea reprezintă o tendință dezirabilă, contribuind la consolidarea rolului autorităților locale și regionale pretutindeni în lume;

7. observă că prin sprijinul acordat de cooperarea pentru dezvoltare de care beneficiază „societatea civilă și autoritățile locale”, acești actori sunt pe bună dreptate recunoscuți în mod explicit. Comitetul Regiunilor se pronunță ferm în favoarea faptului ca nivelurile de administrație locale și

regionale și serviciile lor publice să poată obține sprijin și în cadrul altor instrumente tematice și geografice. Sprijinirea autorităților locale și regionale și participarea acestora la dezvoltarea societății reprezintă o *sarcină transversală* și nu ar trebui să se limiteze doar la o mică parte a unuia dintre instrumente;

8. consideră că și în cadrul programului tematic „Migrație și azil”, ar trebui încurajată mai intens participarea autorităților locale și regionale și astfel utilizarea de către acestea a instrumentelor financiare. Ar trebui extinsă și îmbunătățită considerabil cooperarea transfrontalieră internațională între localitățile care acceptă migranți sau solicitanți de azil și localitățile din care provin aceștia. Nivelul local joacă un rol important în conceperea și derularea unor programe de admitere și repatriere;

9. salută faptul că în ultimii ani cooperarea internațională descentralizată pentru dezvoltare a fost recunoscută explicit și a devenit din ce în ce mai vizibilă nu doar în comunicările Comisiei, ci și în alte contexte internaționale⁽³⁾. Nu se poate sublinia îndeajuns rolul autorităților locale și regionale în promovarea unei dezvoltări sociale sănătoase și importanța lor pentru crearea unei legături între cetățeni și diferitele niveluri administrative;

10. consideră că, în cadrul sprijinului bugetar și sectorial, trebuie stabilite obligații pentru țările partenere pentru ca fondurile pentru dezvoltare să ajungă cu adevărat în măsură suficientă la nivelurile administrative corespunzătoare în vederea furnizării către cetățeni în localități a serviciilor necesare și care fac obiectul unei cereri mari. Fondurile și personalul calificat nu trebuie să se concentreze în exclusivitate la nivelul central, ci trebuie distribuite între autoritățile corespunzătoare de la nivel subnațional;

11. subliniază că localitățile și regiunile sunt vocea cetățenilor și reprezentanții principali ai acestora. Astfel, autoritățile locale și regionale permit o participare cetățenească puternică și ancorată în mod concret în viața de zi cu zi. În plus, localitățile și regiunile furnizează numeroase servicii publice. Adesea ele coordonează și promovează cooperarea între actori sociali centrali, cum ar fi organizațiile non-profit, sectorul privat, comunitățile religioase și mediul academic;

12. subliniază că obiectivele de dezvoltare globale ale ONU, așa-numitele Obiective de dezvoltare ale mileniului, sunt foarte importante nu doar pentru statele membre și ONU, ci în mod evident și pentru localități și regiuni. Autoritățile locale și regionale contribuie activ la o dezvoltare durabilă a societății

⁽³⁾ Agenda 21 (adoptată în 1992 la Rio de Janeiro); Summitul mileniului al ONU din 2000; Declarația de la Paris 2005; Busan 2011; Rezoluția Consiliului Europei 251 (2008) privind diplomația orașelor; și Forumul ONU privind cooperarea pentru dezvoltare, care are loc la 6 iulie 2012.

și punerea în aplicare a măsurilor la nivel local și regional constituie o condiție prealabilă pentru îndeplinirea Obiectivelor mileniului. Rolul actorilor subnaționali în dezvoltarea locală – și internațională – trebuie să devină mai vizibil. În Țările de Jos și în Suedia se derulează, de exemplu, în prezent proiecte care ilustrează clar contribuția autorităților locale la o dezvoltare durabilă sănătoasă a societății și la asigurarea unei legături corespunzătoare cu obiectivele de dezvoltare ale ONU, precum și răspunderea asumată de aceste autorități în procesul respectiv;

13. sprijină apelul formulat Parlamentului European în raportul său privind viitorul politicii UE în materie de dezvoltare, prin care se solicită ca anul 2015 să fie consacrat drept „anul european pentru dezvoltare” în vederea pregătirii adecvate a monitorizării Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM);

14. salută propunerea Comisiei privind o planificare comună a programelor, pe o durată de șapte ani, considerând că astfel se creează premise mai bune pentru reforme sociale cuprinzătoare. Orientarea mai clară spre rezultate și condițiile mai stricte propuse în cadrul instrumentelor sunt salutate de Comitet. Comisia și reprezentanții statelor membre ar trebui să se asigure că autoritățile locale și regionale pot participa la un dialog proactiv, pentru a furniza îmbolduri importante pentru la planificarea programelor fiecărui instrument;

15. subliniază faptul că reformele în domeniul descentralizării și consolidării democrației sunt procese complexe, cuprinzătoare și transformativă care presupun perseverență, previzibilitate și o perspectivă pe termen lung din partea finanțatorilor și a partenerilor la cooperare;

16. evidențiază faptul că asumarea răspunderii de către actorii locali și promovarea democrației locale presupun încrederea în sistemul politic și reprezentanții acestuia. Printr-o structură descentralizată sunt create instituții mai legitime și mai eficiente. Aceasta este singura metodă pentru a crea o legătură mai strânsă între nivelurile de guvernare și cetățeni. Procesele decizionale deschise, care se derulează în conformitate cu principiul subsidiarității, contribuie la asumarea de către cetățeni a principiilor democratice, ceea ce constituie o condiție prealabilă pentru o societate pluralistă și tolerantă;

17. constată că autoritățile locale și regionale din Uniunea Europeană și din țările partenere pot – și trebuie – să joace un rol esențial în elaborarea politicii și a strategiei la nivelul lor respectiv și, de asemenea, că se poate și trebuie să li se acorde posibilitatea să contribuie la procesele de la nivel național și internațional. Și în calitate de prestatori de servicii, autoritățile locale și regionale sunt competente în materie de gestionare, coordonare și punere în aplicare a priorităților stabilite, de exemplu prin măsuri în domeniul asistenței medicale, învățământului și culturii;

18. constată că asociațiile naționale care reprezintă localitățile și regiunile, pe baza competenței lor, pot juca un rol de sprijin decisiv în reformele sociale cuprinzătoare, în special în

descentralizare și consolidarea democrației. Organizațiile locale și regionale sau instituțiile comparabile pot sprijini membrii unor asemenea organizații prin adoptarea unor măsuri și a unor metode, prin implicarea în favoarea lor, prin apărarea interesului lor comun și prin coordonarea măsurilor de sprijin ale diferiților finanțatori la nivelul respectiv. Ar fi bine să se profite de experiența de care dispun aceste asociații pentru a consolida democrația locală și regională în cadrul cooperării pentru dezvoltare; de aceea, se solicită UE, statelor membre și autorităților locale și regionale să sprijine rolul pe care l-ar putea juca asociațiile naționale ale autorităților locale și regionale în țările partenere;

19. subliniază că autoritățile locale și regionale dispun, în majoritatea domeniilor, de cunoștințe de specialitate care sunt decisive pentru dezvoltarea economică, socială și ecologică durabilă. Merită menționată și experiența lor atât în ceea ce privește activitatea practică, cât și coordonarea politică, de exemplu în domeniile sănătății publice, educației, gestionării deșeurilor și a apei, antreprenoriatului local și creării condițiilor favorabile pentru stabilirea IMM-urilor, transportului și infrastructurii, mediului și resurselor naturale inclusiv agricultura, dar și în domenii care implică o răspundere globală și în ceea ce privește garantarea unei democrații veritabile și respectarea drepturilor omului. Această experiență poate fi identificată și mobilizată în mod direct prin autoritățile locale și regionale sau prin asociațiile care le reprezintă la nivel european sau internațional, precum și prin intermediul CoR;

20. observă că, în 2008, Comisia Europeană a solicitat dezvoltarea unei abordări cuprinzătoare din partea autorităților locale, ca actori ai dezvoltării la nivel global, european și național, propunând trei instrumente sub egida CoR, dată fiind misiunea acestuia de a face auzită vocea autorităților locale la nivelul UE; amintește că următoarele instrumente: Atlasul cooperării descentralizate - destinat localizării activităților și a celor mai bune practici, platforma online de schimb de informații - destinată adaptării competențelor și capacităților la necesități și Forumul cooperării descentralizate, care urmărește facilitarea dialogului politic, au intrat în funcțiune, cu implicarea Comisiei Europene și a principalelor rețele ale autorităților locale și regionale din UE și țările partenere precum Grupul de lucru PLATFORMA din cadrul Consiliului localităților și regiunilor europene (CLRE); solicită autorităților locale și regionale și asociațiilor lor reprezentative din UE și țările partenere să utilizeze mai mult aceste instrumente, pentru asigurarea unei coerențe sporite și îmbunătățirea eficacității ajutoarelor;

21. constată că, în urma dialogului structurat pe tema cooperării pentru dezvoltare, purtat de instituțiile UE cu reprezentanții societății civile și autoritățile locale și regionale în perioada martie 2010 - mai 2011, Comisia propune înființarea unui forum permanent la nivel înalt pentru chestiunile de dezvoltare. Comitetul salută cu căldură această inițiativă, speră că va continua să își îndeplinească rolul instituțional și consideră că un forum cu caracter formal va contribui la instituționalizarea dialogului și îmbunătățirea calității conținuturilor

și va permite o dezbatere sistematică cu privire la chestiuni de dezvoltare, bazată pe actualizări periodice, luări de poziție ale specialiștilor și schimburi de experiență. Comitetul salută, de asemenea, comunicările anunțate privind rolul ONG-urilor și autorităților locale în cooperarea pentru dezvoltare, care vor constitui baza formală pe care se va continua și se va consolida cooperarea cu Comisia, a cărei importanță a fost subliniată cu ocazia Forumului bienal al cooperării descentralizate pentru dezvoltare, precum și în cadrul dialogului structurat;

Observații privind instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)

22. observă că instrumentul tematic pentru democrație și drepturile omului va beneficia de fonduri cu 35 % mai mari în comparație cu perioada de programare actuală, însă va continua să reprezinte doar o mică parte a ajutorului pentru dezvoltare al UE (circa 2 %). Comitetul regretă că acest instrument orizontal nu este dotat cu fonduri mai mari, deoarece poate fi aplicat în toate regiunile geografice și în diferite stadii de dezvoltare, punând accentul pe chestiuni elementare cum ar fi protecția drepturilor fundamentale ale omului sau sprijinirea și consolidarea reformelor democratice;

23. subliniază faptul că democrația și drepturile omului sunt valori universale ale UE și ale comunității mondiale. Aceste valori reprezintă un câștig și o forță, de a căror protecție se ocupă în multe societăți autoritățile locale și regionale, un aparat judiciar funcțional, societatea civilă, mijloacele de comunicare în masă și alți actori;

24. consideră că drepturile omului trebuie promovate și aplicate mai riguros la toate nivelurile societății. De aceea, Comitetul consideră legitim ca în acest instrument să fie evidențiate mai bine nivelurile local și regional de administrație, în contextul dezvoltării instituțiilor;

25. consideră că nivelul de administrație cel mai apropiat de cetățeni poate, de asemenea, aplica deciziile naționale la fața locului astfel încât aceste decizii să fie adaptate condițiilor și premisei locale, ținând seama de ele, pentru a se evita astfel eventualele consecințe negative asupra drepturilor locuitorilor din zonele respective, de exemplu asupra cerințelor în materie de limbă sau identitate etnică. Autoritățile locale și locale sunt și cele mai în măsură să organizeze și să coordoneze măsuri de sensibilizare pentru grupurile locale, de exemplu pentru tineri sau femei, pentru a-i informa cu privire la drepturile omului și modul de revendicare a acestora;

Observații privind instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare, care include un sprijin pentru organizațiile societății civile și autoritățile locale și regionale (în cadrul instrumentului de cooperare pentru dezvoltare - ICD)

26. dorește în mod evident, precum autoritățile locale și regionale pe care le reprezintă, să contribuie activ la punerea în practică a propunerii Comisiei privind extinderea dialogului și

cooperării sale cu societatea civilă și cu autoritățile locale și regionale, cu ajutorul instrumentelor pe care le-a dezvoltat împreună cu Comisia Europeană și cu principalele rețele ale autorităților locale și regionale din UE și țările partenere și cu ajutorul noului forum permanent la nivel înalt pentru dezvoltare;

27. salută faptul că autoritățile locale și regionale vor putea primi și în continuare fonduri pentru cooperarea pentru dezvoltare, însă subliniază faptul că ar fi oportună o diferențiere exactă între societatea civilă și autoritățile locale și regionale, atât în ceea ce privește măsurile politice, cât și instrumentele și finanțarea propriu-zisă;

28. se pronunță ferm pentru punerea la dispoziție a mai multor resurse pentru autoritățile locale și regionale în cadrul instrumentului de finanțare a cooperării pentru dezvoltare pentru societatea civilă (actori nestatali) și autoritățile locale și regionale. În perioada actuală de programare, fondurile au fost distribuite neuniform între organizațiile societății civile și autoritățile locale și regionale. Dacă pentru autoritățile locale și regionale se vor pune la dispoziție cel puțin 25 % din fonduri (în comparație cu 15 % în prezent), rolul lor legitim și cunoștințele lor de specialitate vor fi exploatate mai bine;

29. consideră că autoritățile locale și regionale pot garanta o dezvoltare democratică pe termen lung. Trebuie să li se aloce suficiente fonduri, pentru a se afla pe picior egal cu organizațiile non-profit naționale și internaționale cu putere financiară. Autoritățile locale și regionale din țările partenere sunt indispensabile pentru coordonarea inițiativelor și măsurilor diferitelor actori și pentru asigurarea conformității acestora cu politica de dezvoltare concepută la nivel local și regional și ancorată în politicile de la aceste niveluri, cel puțin în măsura în care aceste inițiative și măsuri au drept scop prestarea de servicii publice;

30. subliniază că autoritățile locale și regionale dispun de cunoștințe de specialitate și experiențe extrem de valoroase în domeniul activității de dezvoltare în ceea ce privește conducerea și administrația locală și regională, construcția de sisteme și de platforme pentru dialogul politic, o activitate aprofundată și extinsă în domeniul politicii de partid, precum și garantarea condițiilor pentru consolidarea participării cetățenilor și a dialogului civil – cu alte cuvinte: pentru construcția unei democrații solide și durabile;

31. constată că multe autorități locale și regionale din Uniunea Europeană dispun de tradiții democratice îndelungate, însă în mai multe state membre democrația este nouă și fragilă. Diferitele experiențe și perspective ale autorităților locale și regionale din Uniunea Europeană ar trebui, de aceea, integrate în cooperarea pentru dezvoltare comună a UE cu țările partenere și utilizate pentru reforma și/sau construcția instituțiilor publice din țările partenere. În acest context, trebuie

să se acorde o atenție deosebită autonomiei locale, nivelul administrativ cel mai apropiat de toți cetățenii, iar societatea civilă, baza oricărei democrații, trebuie sprijinită și consolidată;

32. subliniază că întărirea poziției politicianilor locali și regionali aleși în mod direct, precum și a funcționarilor din țările partenere are o importanță crucială pentru derularea cu succes a reformelor în vederea descentralizării și a unei bune guvernante pe plan social - o guvernanta adecvată ar trebui să fie atât *mijloc*, cât și *țel* al intervenției UE în domeniul dezvoltării;

33. consideră că o condiție prealabilă pentru o democrație aprofundată și servicii mai bune la nivel local o reprezintă înțelegerea necesității unor schimbări sistemice la toate nivelurile *în mod simultan*, precum și voința de a realiza astfel de schimbări. Angajamentul politic, punerea la dispoziție a resurselor necesare, distribuția competențelor și descentralizarea necesită un consens la nivel local, regional și național. Un sistem juridic și financiar național care permite responsabilizarea nivelului local și regional creează premisele pentru îmbunătățiri și pentru necesara asumare a răspunderii de către actorii de la fața locului în ceea ce privește modelarea condițiilor locale;

Observații privind instrumentul european de vecinătate (IEV)

34. salută instrumentul european de vecinătate propus și este de părere că propunerea ține seama în esență de reforma necesară a instrumentului actual. Comitetul ar dori însă să propună câteva modificări pentru a spori în continuare impactul și eficiența ajutorului pentru vecinătate;

35. în vederea realizării democrației aprofundate și durabile dorite de UE, propune să se adauge câteva formulări specifice, pentru a sublinia descentralizarea și democrația locală, precum și dezvoltarea capacității de prestare a unor servicii publice locale și regionale;

36. solicită Comisiei să pună la dispoziție în cadrul acestui instrument fonduri pentru programe de promovare a democrației la nivel local și regional și pentru descentralizare. Ar trebui să se precizeze faptul că eventualii beneficiari ai plăților și parteneri ai cooperării trebuie să fie în mod categoric autoritățile locale și regionale;

37. solicită Comisiei să expună clar faptul că cooperarea transfrontalieră, inclusiv cooperarea între mai multe țări, nu se limitează doar la acele state care se învecinează direct, ci include, indiferent de situația lor geografică, toate statele membre, regiunile și localitățile UE. Este important ca experiențele, cunoștințele și exemplele de bune practici să se transmită la nivel transfrontalier indiferent de distanța

geografică, fiind necesar, în ceea ce privește regiunile ultraperiferice, să se elimine criteriul de eligibilitate pentru IEV referitor la distanța de 150 de km;

38. constată că cerințele privind cofinanțarea la punerea în aplicare a proiectelor din cadrul politicii de vecinătate reprezintă în unele cazuri un obstacol pentru participarea autorităților locale și regionale. Cota de cofinanțare contravine în anumite state dreptului național, atunci când acesta nu permite participarea autorităților de la nivel subnațional la cooperarea pentru dezvoltare;

39. solicită Comisiei să se concentreze în regulament în mai mare măsură asupra cooperării instituționale bazate pe parteneriate și asupra TAIEX ⁽⁴⁾ și să examineze în mod temeinic cum pot fi promovate acestea în continuare. Realitatea este că puține ministere responsabile de administrațiile locale și regionale au interesul sau capacitatea să propună acest tip de cooperare sau TAIEX;

40. consideră că rolul foarte respectat și care se bucură de o recunoaștere din ce în ce mai largă al autorităților locale și regionale, al societății civile și al cooperării acestora în procesul de transformare a sistemelor cu un singur partid și a dictaturilor în democrații este important și reprezintă o valoare adăugată care ar trebui să dobândească o importanță mult mai mare în cadrul politicii de vecinătate a UE și al administrării resurselor financiare;

41. constată că lucrările sale sunt caracterizate de schimburi intense și concrete, precum și de cooperarea, de exemplu, cu Parteneriatul estic (CORLEAP) și cu regiunea mediteraneeană (ARLEM). În acest context, se atrage, printre altele, atenția și asupra obiectivului și scopului Strategiilor UE „Europa în lume” și „O agendă pentru schimbare” – și în afara granițelor Uniunii;

Observații privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (Pre-Accession Instrument - IPA)

42. în cadrul avizelor, atelierelor, grupurilor de lucru și al instrumentului pentru administrația locală (Local Administration Facility – LAF), a depus eforturi pentru a extinde aplicarea fondurilor de preaderare. Comitetul salută pe deplin abordarea care își propune ca sprijinul acordat prin IPA să aibă o orientare mai pronunțată spre rezultate, să devină mai flexibil și mai adaptat nevoilor;

43. observă că, printr-o abordare pe mai multe niveluri și bazată pe parteneriat, UE dorește să garanteze alocarea unui ajutor pentru dezvoltare mai eficace și mai eficient. Comitetul promovează concret această aspirație, de exemplu prin conferințe parlamentare („forumuri”) și prin elaborarea unui atlas al cooperării descentralizate pentru dezvoltare. Comitetul este responsabil împreună cu Comisia de instrumentul pentru

⁽⁴⁾ TAIEX: „Technical Assistance and Information Exchange Instrument” (Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații), un instrument pentru sprijinirea țărilor partenere în procesul de adaptare la normele juridice ale UE.

administrația locală, prin intermediul căruia se organizează vizite de studiu pentru politicieni și funcționari din țările candidate și potențial candidate;

44. îndeamnă Comisia să faciliteze și să încurajeze mai multe schimburi de experiență între autoritățile locale și regionale și să nu permită ca acestea să fie dominate în principal de nivelul administrației centrale din statele membre și statele candidate;

45. a constatat că cooperarea de durată cu autoritățile locale și regionale din țările candidate și țările învecinate a devenit din ce în ce mai profesionistă și Comitetul subliniază că este important ca instrumentele financiare să promoveze și în continuare această tendință și să permită intensificarea ei;

46. solicită să se acorde mai multă atenție, în special în țările candidate și în țările învecinate, unei mai bune legături între alocarea ajutoarelor și rezultatele efective obținute din implementarea lor, prin utilizarea unor instrumente și a unor indicatori potriviți și ținându-se seama în mod deosebit de descentralizare, de guvernanta pe mai multe niveluri și astfel de participarea autorităților locale și regionale la nivelurile de decizie relevante;

47. solicită Comisiei să asigure punerea la dispoziție a unor fonduri specifice pentru a dezvolta și consolida capacitățile autorităților locale și regionale din țările în curs de aderare, precum și acumularea de cunoștințe și competențe. În loc de a privi și de a trata localitățile și regiunile drept beneficiari pasivi, acestora trebuie să li se recunoască un rol proactiv, întrucât cunosc nevoile și condițiile prealabile și știu ce obiective sunt realiste;

48. consideră că în măsura în care autoritățile locale și regionale încearcă în mod mai activ să țină seama de nevoile în materie de consolidare a capacităților, – care sunt generate printre altele de o participare mai intensă la punerea în aplicare a IPA –, ele au ocazia să acumuleze experiențe noi prin activitatea practică desfășurată înaintea aderării propriu-zise la UE. De exemplu, fondurile pot fi folosite pentru a-i stimula pe actorii din acest proces să elaboreze proiecte și pentru a-i sprijini. În mai multe țări s-au realizat experiențe pozitive cu gestionarea descentralizată a fondurilor IPA;

49. subliniază că o problemă legată de execuția fondurilor IPA este, printre altele, corupția, în acest sens toate nivelurile – local, regional, național – trebuind să primească sprijin. O monitorizare continuă și strictă, precum și sprijinirea „instanțelor de control”, cum ar fi organizațiile societății civile sau autoritățile locale și regionale, sunt de o importanță crucială pentru a obține cunoștințele necesare și pentru posibilitatea tragerii la răspundere;

50. consideră că prin integrarea mai bună a fondurilor IPA în activitatea de dezvoltare curentă a nivelurilor local și regional, guvernanta pe mai multe niveluri este pusă pe o bază solidă și descentralizarea este întărită. Prin implicarea autorităților locale și regionale în elaborarea programelor și proiectelor, în procedurile de luare a deciziilor și în monitorizare și gestionare, se pune baza pentru o activitate de dezvoltare durabilă – chiar și fără sprijin extern;

51. subliniază că, în multe din țările din Balcanii de Vest, au loc reforme sociale profunde, care pot fi consolidate și accelerate considerabil printr-o participare mai amplă a nivelului politic local și regional. În numeroase cazuri, la nivel local și regional nu există suficiente resurse administrative, financiare și de personal pentru gestionarea IPA. Resursele și capacitățile rămân la nivel central, ceea ce consolidează și mai mult un sistem deja centralizat și amână implicarea mai puternică a minorităților și a actorilor locali și regionali;

52. observă că reformele de descentralizare se blochează prea adesea din cauza capacităților reduse la nivel local și regional, atunci când se instituie o descentralizare a competențelor care nu este însoțită de descentralizarea resurselor financiare. Prin gestionarea IPA, UE poate accelera procese paralele necesare, astfel încât competențele și resursele să fie armonizate;

Observații privind instrumentul de parteneriat

53. constată că instrumentul de parteneriat include țări precum China, Brazilia, Africa de Sud și Rusia. Acesta trebuie să servească în primul rând dezvoltării și promovării comerțului și contactelor între aceste țări și UE. În prim plan se află aspecte precum clima, mediul și schimburile comerciale;

54. atrage atenția asupra faptului că zonele de sărăcie nu sunt vizibile în statistica națională din cauza accentului pus pe valoarea medie la nivel național a VNB pe cap de locuitor. De aceea, regiunile defavorizate din țările cu un grad de dezvoltare economică bun nu pot solicita niciun alt sprijin decât în cadrul instrumentului de parteneriat. Prin urmare, Comitetul propune să se țină seama de diferențele regionale, de exemplul de distribuirea venitului și de nivelul de sărăcie din diferitele zone. Comisia trebuie să poarte cu țările respective un dialog despre importanța unei dezvoltări cuprinzătoare și generale și să solicite anumite măsuri de promovare a coeziunii regionale, pentru ca fiecare țară să poată beneficia de sprijinul financiar al UE;

55. reamintește faptul că instrumentul trebuie utilizat și pentru dezvoltarea sistemelor de asigurări sociale, reforma generală a sectorului protecției sociale și punerea la dispoziție a unor fonduri în vederea consolidării instituțiilor publice de la nivel local și regional și a asigurării faptului că acest instrument servește consolidării parteneriatului și dezvoltării democratice a acestor țări.

II. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM(2011) 838 final

Articolul 2

Textul propus de Comisie	Amendament
<i>Articolul 2</i>	<i>Articolul 2</i>
1. Asistența în temeiul prezentului regulament urmărește obiectivele specifice de mai jos, în conformitate cu nevoile fiecărei țări beneficiare și cu agenda individuală de extindere:	1. Asistența în temeiul prezentului regulament urmărește obiectivele specifice de mai jos, în conformitate cu nevoile fiecărei țări beneficiare <u>la nivel local, regional și național</u> și cu agenda individuală de extindere:
(a) Sprijin pentru reforme politice, <i>inter alia</i> :	(a) Sprijin pentru reforme politice, <i>inter alia</i> :
(i). consolidarea instituțiilor democratice și a statului de drept, inclusiv asigurarea respectării acestuia;	(i). consolidarea instituțiilor democratice și a statului de drept, inclusiv asigurarea respectării acestuia;
(ii). promovarea și protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea în mai mare măsură a drepturilor minorităților, promovarea egalității între femei și bărbați, nediscriminarea și libertatea presei și promovarea relațiilor de bună vecinătate;	(ii). promovarea și protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea în mai mare măsură a drepturilor minorităților, promovarea egalității între femei și bărbați, nediscriminarea și libertatea presei și promovarea relațiilor de bună vecinătate;
(iii). lupta împotriva corupției și a criminalității organizate;	(iii). lupta împotriva corupției și a criminalității organizate;
(iv). reforma administrației publice și buna guvernanță;	(iv). reforma administrației publice și buna guvernanță, <u>care să includă consolidarea capacităților la toate nivelurile</u> ;
(v). dezvoltarea societății civile și a dialogului social;	(v). dezvoltarea societății civile și a dialogului social;
(vi). măsuri de reconciliere, consolidare a păcii și încrederii.	(vi). măsuri de reconciliere, consolidare a păcii și încrederii.
...	...

Expunere de motive

Chestiunea consolidării capacităților democratice este extrem de importantă la nivel local și regional. Prin urmare, trebuie să se acorde o atenție specială acestui aspect. Amendamentul trimite la punctul 45 al avizului.

Amendamentul 2

COM(2011) 839 final

Articolul 4

Textul propus de Comisie	Amendament
<i>Articolul 4</i>	<i>Articolul 4</i>
3. Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament este, în principiu, cofinanțat de țările partenere prin fonduri publice, contribuții ale beneficiarilor sau alte surse. Același principiu se aplică în cazul cooperării cu Federația Rusă, în special în ceea ce privește programele menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (c). Se poate deroga de la cerințele privind cofinanțarea în cazuri justificate în mod corespunzător și atunci când aceasta este necesară pentru susținerea dezvoltării societății civile și a actorilor non-statali, fără a aduce atingere respectării altor condiții prevăzute în Regulamentul financiar.	3. Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament este, în principiu, cofinanțat de țările partenere prin fonduri publice, contribuții ale beneficiarilor sau alte surse. Același principiu se aplică în cazul cooperării cu Federația Rusă, în special în ceea ce privește programele menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (c). Se poate deroga de la cerințele privind cofinanțarea în cazuri justificate în mod corespunzător și atunci când aceasta este necesară pentru susținerea dezvoltării societății civile și a actorilor non-statali <u>sau pentru a facilita participarea autorităților locale și regionale din țările partenere la proiecte care vizează consolidarea democrației la nivel local și regional</u> , fără a aduce atingere respectării altor condiții prevăzute în Regulamentul financiar.

Expunere de motive

În anumite cazuri, cerințele în materie de cofinanțare pot împiedica autoritățile locale și regionale din țările partenere (care ar trebui să fie principalii beneficiari ai acestor programe) să propună proiecte viabile și utile. Consolidarea democrației locale fiind una dintre prioritățile programului, acesta ar trebui să fie un motiv pe baza căruia, în anumite condiții, să se poată face derogări de la aceste cerințe.

Amendamentul 3

COM(2011) 840 final

Articolul 8

Textul propus de Comisie	Amendament
<i>Articolul 8</i>	<i>Articolul 8</i>
1. Obiectivul programului referitor la organizațiile societății civile și autoritățile locale în domeniul dezvoltării este de a finanța inițiativele în domeniul dezvoltării aplicate de organizațiile societății civile sau pentru acestea și de autoritățile locale provenite din țările partenere, Uniunea Europeană, țările candidate și potențial candidate sau pentru aceste autorități.	1. Obiectivul programului referitor la organizațiile societății civile și autoritățile locale <u>sau regionale</u> în domeniul dezvoltării este de a finanța inițiativele în domeniul dezvoltării aplicate de organizațiile societății civile sau pentru acestea și de autoritățile locale <u>sau regionale</u> provenite din țările partenere, Uniunea Europeană, țările candidate și potențial candidate sau pentru aceste autorități. <u>În cadrul acestor activități, se va ține cont de diferențele structuri și de rolurile specifice ale organizațiilor societății civile, pe de o parte, și ale autorităților locale și regionale, pe de altă parte.</u>
2. Domeniile de activități acoperite prin asistența Uniunii în temeiul prezentului articol, precum și o listă indicativă a categoriilor de organizații ale societății civile și autorități locale, sunt prezentate în detaliu în anexa V.	2. Domeniile de activități acoperite prin asistența Uniunii în temeiul prezentului articol, precum și o listă indicativă a categoriilor de organizații ale societății civile și autorități locale <u>și regionale</u> , sunt prezentate în detaliu în anexa V.

Expunere de motive

Este important să se sublinieze faptul că acest program trebuie deschis și cooperării cu „autorități regionale” din țările partenere, țările candidate și cele potențial candidate. Totodată, trebuie subliniat că organizațiile societății civile și autoritățile locale și regionale pot îndeplini adesea diferite roluri în contextul specific al unei anumite țări sau al unui proiect. Amendamentul trimite la punctul 25 al observațiilor generale din aviz.

Amendamentul 4

COM(2011) 838 final

Articolul 14

Textul Comisiei	Amendament
<i>Articolul 14</i>	<i>Articolul 14</i>
1. Suma de referință financiară pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 14 110 100 000 EUR (în prețuri curente). Un procent de până la 3 % din suma de referință financiară este alocată programelor de cooperare transfrontalieră între țările beneficiare și statele membre ale UE.	1. Suma de referință financiară pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 14 110 100 000 EUR (în prețuri curente). Un procent de până la 3 % din suma de referință financiară este alocată programelor de cooperare transfrontalieră între țările beneficiare și statele membre ale UE, <u>inclusiv sprijinului pentru consolidarea capacităților la nivel local și regional.</u>
2. Creditele anuale sunt autorizate de către autoritatea bugetară în limitele cadrului financiar multianual al Uniunii.	2. Creditele anuale sunt autorizate de către autoritatea bugetară în limitele cadrului financiar multianual al Uniunii.
3. Astfel cum se precizează la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul „Erasmus pentru toți”, pentru a promova dimensiunea internațională a învățământului superior, o sumă indicativă de 1 812 100 000 EUR din diferențele	3. Astfel cum se precizează la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul „Erasmus pentru toți”, pentru a promova dimensiunea internațională a învățământului superior, o sumă indicativă de 1 812 100 000 EUR din diferențele

Textul Comisiei	Amendament
instrumente externe (Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul de asistență pentru preaderare, Instrumentul de parteneriat și Fondul european de dezvoltare) se alocă pentru acțiunile de mobilitate în scop educațional din și către țări din afara UE, precum și cooperării și dialogului de politică desfășurate cu autoritățile/instituțiile/organizațiilor din aceste țări. Dispozițiile Regulamentului „Erasmus pentru toți” se aplică utilizării fondurilor respective.	instrumente externe (Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul de asistență pentru preaderare, Instrumentul de parteneriat și Fondul european de dezvoltare) se alocă pentru acțiunile de mobilitate în scop educațional din și către țări din afara UE, precum și cooperării și dialogului de politică desfășurate cu autoritățile/instituțiile/organizațiilor din aceste țări. Dispozițiile Regulamentului „Erasmus pentru toți” se aplică utilizării fondurilor respective.
Finanțarea va fi pusă la dispoziție prin 2 alocări multianuale care acoperă doar primii 4 ani și, respectiv, ultimii 3 ani. Această finanțare se va reflecta în programarea indicativă multianuală aferentă acestor instrumente, în conformitate cu nevoile și prioritățile identificate ale țărilor în cauză. Alocările pot fi revizuite în cazul unor circumstanțe majore neprevăzute sau al unor schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile externe ale UE.	Finanțarea va fi pusă la dispoziție prin 2 alocări multianuale care acoperă doar primii 4 ani și, respectiv, ultimii 3 ani. Această finanțare se va reflecta în programarea indicativă multianuală aferentă acestor instrumente, în conformitate cu nevoile și prioritățile identificate ale țărilor în cauză. Alocările pot fi revizuite în cazul unor circumstanțe majore neprevăzute sau al unor schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile externe ale UE.

Expunere de motive

Prezentul amendament vine în continuarea celui anterior – consolidarea capacităților la nivel local și regional ar trebui să constituie una dintre priorități în alocarea de fonduri (pe baza punctului 45 al observațiilor generale).

Amendamentul 5

COM(2011) 839 final

Articolul 18

Textul Comisiei	Amendament
<i>Articolul 18</i>	<i>Articolul 18</i>
1. Pachetul financiar disponibil pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 18 182 300 000 EUR (în prețuri curente). Până la 5 % din valoarea pachetului financiar se alocă programelor de cooperare transfrontalieră prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (c).	1. Pachetul financiar disponibil pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 18 182 300 000 EUR (în prețuri curente). Până la 5 % din valoarea pachetului financiar se alocă programelor de cooperare transfrontalieră prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (c), <u>inclusiv programelor de sprijinire a consolidării democrației la nivel local și regional.</u>

Expunere de motive

Consolidarea democrației la nivel local și regional este o condiție preliminară esențială pentru alte elemente ale obiectivelor prevăzute de acest instrument. Prin urmare, pentru proiectele din acest domeniu trebuie să se prevadă un anumit nivel de asistență financiară. Amendamentul trimite la punctul 34 al avizului.

Bruxelles, 9 octombrie 2012

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ